

наятитѣ въ градовете. Турцитѣ били победители и затова гледали на себе си като господари - аги; тѣ ходѣли винаги горди, ездѣли хубави охранени коне, въоржени отъ главата до петитѣ и не искали да работятъ. Тогава кой трѣбвало да оре нивитѣ, да гледа добитъка, да работи занаятитѣ? Турцитѣ казвали, че за работа сѫ родени райти, сиречъ покореното българско население. Турската дума била: който не може да се бие за отечество, нека служи на победителитѣ. Ето защо тѣ повикали избѣгалитѣ българи изъ планината, обещали имъ, че нѣма да ги биятъ и убиватъ, но да служатъ на турцитѣ, да обработватъ полетата и пасатъ добитъка. Тъй много българи се завѣрнали въ градовете и станали слуги на турцитѣ, работници, градинари, занаятчии. Сѫщо тъй много селяни колибари ютишли въ полскитѣ села и започнали да обработватъ нивитѣ на беюветѣ, на пашитѣ, на султана, на джамиитѣ и т. н. Тѣзи селяни работѣли по чифлигитѣ и се наричали рая-чифлигари. И тъй, повечето българи си изгубили имотитѣ, осиромашели и станали слуги и чифлигари на турцитѣ.

Освенъ това турцитѣ започнали да взематъ български деца отъ 10 — 12 години, здрави и яки момчета за еничерска орда. Децата били избираны отъ селата, съ сила ги вземали отъ рѫцетѣ на родителитѣ имъ, закарвали ги въ Цариградъ, затваряли въ казарми, потурчвали ги и ги обучавали за войници. Младите войници, наречени еничери, пораствали, забравяли баща, майка, сестри, братя и родъ; тѣ ставали много храбри и се биели за турската вѣра и за царството на султана. Еничеритѣ били командувани или лично отъ султана или отъ неговитѣ паши. Тѣ били водени за бой навсѣкѫде и